

N:o 34/1958.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -
r e l s e s framställning till Ålands
landsting med förslag till inkomst- och
utgiftsstat för landskapets enskilda medel
under år 1959.

Föreliggande budgetförslag balanserar på 41.212.175 mark mot 43.108.
150 mark för innevarande år. En jämförelse mellan budgeten för 1958 och
det nu avgivna förslaget utvisar följande:

	<u>Budget</u> för 1958.	<u>Budgetförslag</u> för 1959.
<u>Inkomster:</u>	43.108.150	41.212.175
<u>Utgifter:</u>		
I Landskapets skogshushållning	5.225.775	5.740.475
II Undervisnings- och bildnings- väsendet	7.450.375	8.173.700
III Hälso- och sjukvårdsväsendet	3.140.000	1.140.000
IV Särskilda anslag	2.491.000	1.921.000
V Investeringsutgifter	22.101.000	21.537.000
VI Understödslån	2.700.000	2.700.000
Summa utgifter	43.108.150	41.212.175
=====		

Budgetförslaget uppvisar således en minskning med 1.895.975 mark.
Största minskningen observeras i kapitel III Hälso- och sjukvårdsväsendet,
där anslaget om 2 miljoner mark för ordnande av vård för allergiskt sju-
ka denna gång ansetts kunna utgå.

I likhet med tidigare år har landskapsstyrelsen vid uppgörandet av nu
föreliggande budgetförslag iakttagit en viss återhållsamhet med tanke på
den ringa omfattning landskapets enskilda medel utgöra.

I övrigt hänvisas till detaljmotiveringen, vari gives närmare redogö-
relser för kalkylerna till förslaget jämfört med budgeten för det nu lö-
pande året.

Förslagsanslagen förkortas i detaljmotiveringen, som följer efter sif-
ferbudgeten, med (f) och reservationsanslagen med (r).

Hänvisande till vad ovan framhållits
får landskapsstyrelsen vördsamt föreslå
att Landstinget måtte antaga följande för-
slag till inkomst- och utgiftsstat för
landskapets enskilda medel under år 1959

Inkomst- och utgiftsstat för landskapets enskilda medel under

år 1959. (N:o 34/1958)

n-
s
g

t-
s-

ser-
r
er
del.
alt-

nds-
äm-
in-
emål
lsen
rvalt-
nu

eden,

ting
ala
huru-
unde
kolans

n-
cial-
tanke
ch
av
en av

samt bemyndiga landskapsstyrelsen
att för budgetens förverkligande upp-
taga erforderliga lån.

Mariehamn den 22 november 1958.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson
Hugo Johansson

Landskapskamrer

Curt Carlsson
Curt Carlsson.

n-
s
g

t-
s-

ser-
r
er
del.
alt-

ands-
äm-
in-
emål
lsen
rvalt-
nu

eden,

ting
ala
huru-
unde
kolans

n-
cial-
tanke
ch
av
en av

I n k o m s t e r.

beräknad behållning från 1958	3,678,175
Försäljning av virke från landskapets skogar	5,500,000
Fusbehovsvirke från landskapets jordbrukslägenheter...	250,000
Arrendeavgifter från landskapets boställen och fiske- rier	4,000,000
Ränteinkomster	400,000
Avkortningar på beviljade understödslån ur enskilda medel	450,000
Skogvaktarens vederlag för hyres- och övriga natura- förmåner	80,000
Avgifter för jaktkort	300,000
Inkomster vid Ålands folkhögskola	420,000
Inkomster från doktorsvillan i Godby	132,000
Bidrag av ordinarie medel för Ålands folkhögskola ...	6,000,000
Arrendatorer ådömd ersättning för husröta eller vanhävd	1,000
Försäljning av sjukhusbyggnaderna i Godby	2,000,000
Diverse inkomster	1,000
Finansieringslån	18,000,000
Summa inkomster mk	41,212,175
=====	

U t g i f t e r.

Avlöningar:

1 skogvaktare-arbetsledare, grundlön (21 lkl) 553,200	
ålderstillägg	153,900
lönejustering (f)	20,000
	727,100
Folkpensions- och barnbidragspremier för skogvaktaren- arbetsledaren (f)	35,000
Resor och dagtraktamenten (f)	375,000
Expensmedel	30,000
Avverknings- och transportkostnader (f)	3,000,000
Skogsvårdsarbeten av olika slag (r)	500,000
Skogsprodukter för allmännyttiga ändamål	50,000
Premier för skogsförsäkringar	60,000
Premier för brandförsäkring av skogvaktarbostaden ...	3,375
Underhåll och reparation av skogvaktarbostaden (f)...	30,000
Bränsle till skogvaktarbostaden (f)	30,000
Skatter för landskapets skogar (f)	450,000

ör uppgörande av ny skogshushållningsplan.....	400.000
11 landskapsstyrelsens disposition för landskapets skogshushållning	50.000

Summa I kap. 5.740.475

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

A. Ålands folkhögskola.

lönningar:

1 föreståndare, grundlön (29 lkl)	813,600	
1 andra lärare, grundlön (24 lkl).....	640,800	
1 lärare i huslig ekonomi, grundlön (19 lk)	505,500	
bitr. föreståndarinnearvode	23,100	
1 handarbetslärarinna, grundlön (19 lkl)...	505,500	
1 slöjdlärare och vaktmästare, årsarvode ..		
(19 lkl)	505,500	
ålderstillägg (f)	551,100	
lönejustering (f)	150,000	
1 kristendoms- och språklärare (192 t.)...	124,800	
1 sånglärare (48 t.)	28,800	
1 båtbyggare (40 t.)	40,000	
1 elektrotekniker (12 t.)	15,000	
tillfälliga föredragare	20,000	
undervisningsarvoden (studielinjen)	96,000	
2 köksbiträden och städerskor, 7½ mån. (8 lk) <u>384.000</u>		4.403,700
Folkpensions- och barnbidragspremier (f)		200.000
Värme, lyse och vatten (f)		900.000
Undervisningsmateriel		195.000
Expensmedel		165.000
För allmän hälsovård (f)		20.000
Direktionens resor och dagtraktamenten (f)		60.000
Planering av skolgården och trädgården		75.000
Underhåll av byggnaderna		300.000
Understöd för mindre bemedlade elever (f)		300.000
För direktions disposition för skolan		30.000

A. Ålands folkhögskola S:a 6.648.700

B. Understöd åt särskilda sammanslutningar.

Ålands Sång- och Musikförbund	30,000
Ålands Ungdomsförbund	125,000
Ålands Marthadistriktsförbund	75,000
Ålands Hemslöjdsförening	35,000
Ålands Folkmjñnesförbund	30.000

n-
s
g

t-
s-

ser-
r
er
del.
alt-

ands-
äm-
in-
emål
lsen
rvalt-
nu

eden,

ting
ala
huru-
unde
kolans

n-
cial-
tanke
ch
av
en av

Ålands Vänner	20,000
Ålands Biblioteks-förening	50,000
Ålandska Studentgillet	20,000
Ålands Skeppsbibliotek	30,000
Ålands Nykterhetsförbund	25,000

B. Understöd åt särskilda sammanslutningar

S:a 440.000

C. Studieunderstöd.

Understöd åt mindre bemedlade elever från landsbygden vid Ålands lyceum	400,000
Stipendier åt elever vid Ålands folkhögskola	15,000
Stipendier åt elever vid Ålands lantmannaskola	20,000
Stipendier åt elever vid Ålands kvinnliga hemslöjds-skola	11,000
Stipendier åt elever vid Ålands ambulerande lanthus-hållsskola	11,000
Stipendier åt elever vid Ålands kock- och stuertskola	11,000
Resestipendier	40,000

C. Studieunderstöd S:a 508.000

D. Särskilda bildningsanordningar.

Ålands Centralbibliotek	422,000
Bidrag för museiverksamheten	30,000
Bidrag till Mariehamns arbetarinstitut för exkursioner	40,000
Bidrag till Ålands Marthadistriktförbund för hemslöj-dens främjande	15,000
Bidrag till Ålands folkminnesförbund för utbyggnad av gammelgårdsanläggningen i Kastelholm	50,000
Bidrag till Ålands Fackliga Platsorganisation för kul-turella kurser och föreläsningar	20,000

D. Särskilda bildningsanordningar

S:a 577,000

Summa II kap. 8.173.700

III. Hälso- och sjukvården.

Föreningen Folkhälsan på Åland för dess allmänna verk-samhet	75,000
Inlands Sjöräddningssällskap för upprätthållande av livräddningsstationer på Åland	25,000
Bidrag för sjuktransporter i skärgården	50,000
Bidrag för sjuktransporter till Åbo barnsjukhus	50,000

Ålands Marthadistriktsförbund för anordnande av semester åt mindre bemedlade husmödrar i barnrika familjer	40.000
Föreningen Folkhälsan på Åland för tandvård i den åländska skärgården	150.000
Mariehamns Frivilliga Brandkår för underhåll av ambulansbil	50.000
Bidrag åt kommunerna för erlagda trakta _m enten åt tbc-konvalescenter (f)	700.000

Summa III kap. 1.140.000

IV. Särskilda anslag.

Bidrag för telefonanläggningar i avlägsna trakter ...	200.000
För utgifter i samband med den skattefinansiella utjämningen (r-f)	1.000.000
Busbehovsvirke för landskapets jordbrukslägenheter (f)	250.000
För jaktvårdens främjande (f)	300.000
Anteutgifter för av landskapet upptagna finansieringslån (f)	1.000
Till landstingspresidiets disposition	60.000
För rättshjälp åt inom landskapet bosatta mindre bemedlade personer med åländsk hembygdsrätt	60.000
Till landskapsstyrelsens disposition	50.000

Summa IV kap. 1.921.000

V. Investeringsutgifter.

A. Undervisnings- och bildningsväsendet.

Byggnad vid Ålands folkhögskola	20.000.000
Insaffande av inventarier för Ålands folkhögskola, ...	300.000
För ritningar till nya folkhögskolbyggnader	250.000

A. Undervisnings- och bildningsväsendet

S:a 20.550.000

B. Övriga investeringsutgifter.

Underhåll och reparation av doktorsvillan i Godby (f)	50.000
Arrendatorer tilldömd ersättning för utförda förbättringar av landskapets boställen (f)	1.000
Investeringar i egendomarna (f)	536.000
Standsättning av vägen till Stornäset i Grelsby	400.000

B. Övriga investeringsutgifter

S:a 987.000

Summa V kap. 21.537.000

n-
s
g

t-
ls-

ser-
r
er
edel.
valt-

s
ands-
äm-
nin-
emål
lsen
rvalt-
nu

eden,

ting
ala
huru-
unde
skolans

s-
n-
ecial-
tanke
och
n av
gen av

VI. Understödslån.

n åt ungdomsföreningarna för reparation och ombygg-	
nad av föreningshusen	1.000.000
n åt högskolestuderande	1.000.000
n åt landskapsstyrelsens tjänstemän för inköp av...	
tjänstefordon	700.000

Summa VI kap. 2.700.000

Summa utgifter mk 41.212.175

=====

Detaljmotivering.

=====

Inkomster.1. Försäljning av virke från landskapets skogar.Minskning 1.000.000 mark.

Minskningen av anslaget beror främst på att under avverkningsperioden 1957-1958 avverkades c:a 30 % mera än vad skogshushållningsplanen förutsätter. Denna överavverkning berodde på att virkesprisen voro höga och tillgången på arbetskraft var god. För att få avverkningsmängderna att sammanfalla med de i hushållningsplanen för 10-årsperioden fastställda, måste avverkningsmängden för avverkningsperioden 1958-1959 minskas, vilket torde lämpa sig väl nu då efterfrågan på virke är minimal och prisen äro på nedgående.

3. Försäljning av sjukhusbyggnaderna i Godby.Momentet nytt.

Sedan frågan om grundande av en kommunal mellanskola och dess förläggande till gamla sjukhuset i Godby åtminstone för en tid framåt avförts från dagordningen har kommunalförbundet för åldringsvård i skrivelse till landskapsstyrelsen anhållit om uppgift huruvida landskapet vore villigt överlåta sagda byggnader jämte tomt och villkoren härför för det tilltänkta åldringshemmet. Landskapsstyrelsen har tagit ställning till frågan och därvid för landstinget beslutat föreslå, att landskapsstyrelsen i sådant avseende måtte bemyndigas försälja ifrågavarande fastighet jämte byggnader till ett pris om 2.000.000 mark. Byggnadernas skick torde vara för landstinget bekant. Tomtens storlek är något över 1 ha, men vissa möjligheter till utökning av tomten torde förefinnas genom att det av landskapet ägda Pehrsberg gränsar till sjukhusområdet. Upplysningsvis önskar landskapsstyrelsen påpeka, att

den s.k. Doktorsvillan (eg. mangårdsbyggnaden på Pehrsberg) icke hänföres till sjukhuskomplexet.

Såvida något köp i nu antytt avseende icke komme till stånd anhåller landskapsstyrelsen med hänsyn till de dryga underhållskostnader, som berörda byggnader börjar draga, om rätt att även för andra ändamål få avyttra sjukhusbyggnaderna.

5 Finansieringslån. (Bör komma efter mom. 9).

Momentet oförändrat.

Den planerade nybyggnaden vid Ålands folkhögskola har icke kunnat påbörjas, enär lånemedel, trots upprepade förfrågningar hos särskilda penninginstitut gjorts, ännu icke kunnat erhållas. Då anslaget i årets budget är av fast natur bör det föreslagna momentet ånyo observeras.

4. Arrendeavgifter från landskapets boställen och fiskerier.

Ökning 300.000 mark.

Sagda avgifter äro bundna vid vissa spannmålspriser och då dessa stigit sker en automatisk förhöjning av arrendeavgifterna.

9. Inkomster vid Ålands folkhögskola.

Ökning 70.000 mark.

Inkomsterna torde kanske i någon mån komma att överstiga det tidigare beloppet om 350.000 mark.

I övrigt torde inkomsterna icke tarva någon närmare motivering.

Utgifter.

=====

I. Landskapets skogshushållning.

Avlöning.

Ökning 41.700 mark.

Såsom i budgetförslaget till ordinarie medel framhållits, inträffade under 1958 såväl en nivåförhöjning om 1.200 mk/mån. av tjänstemannalönerna som en indexförhöjning med 4 %, vardera räknat från 1.4.1958.

Resor och dagtraktamenten.

Ökning 50.000 mark.

Såsom i annat budgetsammanhang framhållits har en förhöjning av såväl reseersättningen som dagtraktamenten inträffat.

Expensmedel.

Ökning 5.000 mark.

Det tidigare beloppet om 25.000 mark torde bliva otillräckligt.

Avverknings- och transportkostnader (f).

Momentet oförändrat.

Oaktat en minskning av avverkningarna är planerad har detta anslag ändå föreslagits till samma belopp som årets budget. I realiteten sker likväl en minskning, enär det tidigare anslaget enligt bokslutet för 1957 överskreds med ca 15 %, vilket även torde inträffa för detta år.

Premier för skogsförsäkringar.

Ökning 8.000 mark.

Det tidigare anslaget torde ha beräknats för lågt. Nya försäkringar ha icke tillkommit.

Föruppgörande av ny skogshushållningsplan. Momentet nytt.

Emedan 10-årsperioden, för vilken skogshushållningsplanen för landskapets skogar år 1948 uppgjordes, nu förflutit, borde ny hushållningsplan upprättas. Egentligen borde den ha gjorts under detta år, men då anslag härför ej observerats i årets budget föreslås nu ett anslag om 400.000 mark för ändamålet.

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

A. Ålands folkhögskola.

Avlöningar.

Ökning 472.325 mark.

För att effektivt kunna genomföra den i läroplanen för 1958-1959 föreslagna studielinjen erfordras komplettering av skolans lärarkrafter. En språklärare behövs och här kyrkoherde Vald. Nyman i detta avseende utlovat sin medverkan. Förutom 1 vt. kristendom kommer han att undervisa i finska 5 vt. och i engelska 2 vt. (frivilligt ämne), tillsammans 8 vt. eller 122 timmar under hela läsåret. Ett timarvode om 650 mark har prövets skäligt med beaktande av den vägsträcka om tillsammans drygt 4 km han har att tillryggälägga till och från skolan. För studielinjen föreslås ytterligare införande av 8 vt. teoretiska ämnen, såsom i svensk grammatik - 2 vt., algebra - 2 vt., fysik - 2 vt. och kemi - 2 vt. För detta merarbete föreslås för de andra lärarna 500 mark per lektion, tillsammans 192 timmar under läsåret å 500 mark = 96.000 mark. Som jämförelse antecknas, att en folkskollärare, om antalet veckotimmar överskrider 30, erhåller extra timarvode. En folkhögskollärare borde ej i detta avseende komma i sämre ställning. - Åt sångläraren kantor Ture Isacsson föreslås ett timarvode om 600 mark med beaktande av att han har att tillryggälägga c. 5 km lång vägsträcka för detta arbete. - För elektroteknikern borde ett beskuret anslag om mk 15.000:- räcka till för den kurs i elektroteknik om 12 t. som föreslagits.

Beträffande ovensagda timarvoden, vilka föreslagits av skolans direktion, önskar landskapsstyrelsen framhålla att en justering av desamma kan inträffa, såvida landskapsstyrelsen, vid jämförelse med motsvarande arvoden vid andra liknande skolor, finner skäl därtill. I övrigt motivering som under I:1.

Folkpensions- och barnbidragspremier (f).

Ökning 50.000 mark.

På grund av ökningen under föregående moment måste en förhöjning av detta anslag likaså vidtagas.

Värme, lyse och vatten (f).

Ökning 200.000 mark.

Det tidigare anslaget synes otillräckligt. Enligt bokslutet för 1957 åtgick under momentet c:a 880.000 mark. Sedan dess har en viss kostnadsstegring gjort sig gällande.

Undervisningsmaterial.

Minskning 50.000 mark.

Anslaget skall, utom annat, användas för inköp av en ny symaskin och för särskilt undervisningsmaterial i fysik och kemi ävensom för uppslagsböcker, språklexikon och annan litteratur.

C. Studieunderstöd.

7. Stipendier åt elever vid Ålands kock- och stuertskola.

Momentet nytt.

Föreståndaren vid sagda skola har hos landskapsstyrelsen anhållit om upptagande av ett anslag för elevstipendier. Landskapsstyrelsen har bifallit anhållan och beslutat föreslå ett anslag för ändamålet i likhet med motsvarande anslag vid Ålands kvinnliga hemslöjdsskola och Ambulerande lantushållsskolan. - I anledning av detta nya moment få de efterföljande momenten ändrad ordningsnummer.

D. Särskilda bildningsanordningar.

Ålands centralbibliotek.

Ökning 40.000 mark.

Anslaget om 422.000 mark har upptagits i enlighet med styrelsens för Ålands centralbibliotek förslag. Anslaget har specificerats följande utseende:

1, Bibliotekariens arvode	156.000
2, Sammanträdesarvoden	3.600
3, Barnbidragspremie, 4,5 %	7.182
4, Bokinköp och inbindning	150.000

5.	Inbindning av gåvoböcker	50,000
6.	Biblioteksutensilier	8,000
7.	Tryckningskostnader	6,000
8.	Brandförsäkringspremier	600
9.	Bokhyllor	28,000
10.	Diverse utgifter	12,558
	Summa mk	422.000
	=====	

Jämfört med innevarande års anslag observeras en föreslagen förhöjning av bibliotekariens arvode med 20.000 mark. De övriga ökningarna kunna antecknas på, utom annat, utgifterna för biblioteksutensilier och inventarier.

III. Hälso- och sjukvårdsväsendet.

Ordnande av vård för allergiskt sjuka.

Enär de tidigare budgeterade och såsom utgiftsrester observerade beloppen torde förslås, föreslås anslaget utgå. Följande moment får ändrad ordningsnummer.

IV. Särskilda anslag.

Bidrag för telefonanläggningar i avlägsna trakter.

Minskning 400.000 mark.

Innevarande års anslag under detta moment uppgår till 600.000 mark och torde i det närmaste helt förbrukas. Då enligt vad landskapsstyrelsen nu har sig bekant några större arbeten i detta avseen icke äro aktuella, synes en avsevärd minskning kunna företagas.

Utgifter för bevakande av landskapets rätt vid eventuell malmbrytning (f).

Anslaget föreslås utgå såsom obehövt. De tvänne efterföljande momenten få på grund härav annan ordningsnummer.

För studier av Färöarnas självstyrelse.

Anslaget om 70.000 mark i årets budget har icke förbrukats. I anledning härav föreslås momentet utgå.

V. Investeringsutgifter.

B. Övriga investeringsutgifter.

För utövande av lösningsrätt vid fastighetsöverlåtelse (r och f).

Anslaget föreslås utgå, enär redan reserverade medel torde förslås. De efterföljande momenten få ändrad ordningsnummer.

an-
ls
ng

n
lt-
ds-

lser-
ör
ver
edel.
valt-

s
ands-
äm-
nin-
emål
lsen

örvalt-
nu
teden,

ating
kala

huru-
kunde
skolans

s-
rn-
ecial-
tanke

och
n av
gen av

Investeringar i egendomarna (f).Ökning 436.000 mark.

Investeringskostnaderna fördela sig enligt nedanstående:

För grus och rörkostnader för dränering av 7,3 ha å Haga kungsgård har beaktats 146.000 mark. För bergborrbrunn på Berg f.d. häradsskrivarboställe har beräknats 390.000 mark. Det ursprungliga kostnadsförslaget i sistnämnda avseende uppgick till ett betydligt högre belopp, men genom utelämnande av distributionsledningarna till arrendator- och skogvaktarbostaden, vilka förutsatte stora sprängningsarbeten har kostnadsförslaget reducerats med ca. hälften. Likaså har beaktats att vattenavböringsarna äga själva stå för vissa naturaprestationer.

an-
is
lg

n
lt-
is-

lser-
ör
ver
edel.
valt-

s
ands-
äm-
nin-
temål
elsen
örvalt-
nu
t.
reden,

nting
kala
huru-
kunde
skolans

is-
rn-
ecial-
tanke
och
en av
gen av